

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A parlament tekintélye.

Pécs, 1901. január 21.

Kinek szokott az életben legtöbb becsületsértési pöre lenni? Aki nagyon gyenge lábán áll abban a tekintetben, amit közbecsülésnek neveznek. Akárkin is megeshetik, hogy egyik másik haragosának néha eljár a szája s olyan dolgokat mond róla, a mit hallgatással nem tűrhet s kénytelen ellene megtorlással élni; de ha az ilyen esetek sűrűn ismétlődnek, akkor már gyanus a dolog, mert azok a rágalmazók és becsületsértők sem olyan bolondok am, hogy rendszeresen támadjanak, ha látják hogy támadásaikkal célt nem érnek s a megtámadottak a közbecsülésből, a mely őket körülveszi, mitsem veszítenek a támadások által.

Nos, ami képviselőházunk kezd ilyen hirbe keveredni, mert szép számmal szaporodnak a becsületsértési pórei. A kir. főügyészek sorra kérik a felhatalmazást, hogy a képviselőház megsértése címén pörökot indíthassanak azok ellen az istentelen emberek ellen, akik olyan kevés respektussal viseltetnek a tisztelt Ház iránt, hogy ezt nemcsak megmondani, de megírni és kinyomatni is merészelik. Azzal persze nem törődnek ezek a törvényes gardedamok, hogy milyen kényes helyzetbe hozzák az ilyen kérésekkel védencüket, a tisztelt Házat. Hisz elégszer hallott ez a tisztelt Ház a saját tagjaitól olyan ité-

leteket, a milyenekért most a köztársasági képviselői megtorlást sürgetnek s még b. e. Banffy báró is csak azzal ríposztzott ezek ellen, hogy a felhányt bűnök csak „ellenviszsaélések” voltak a másik oldalról tapasztalt visszaélések ellensúlyozására.

Mit csináljon már most a tisztelt Ház az ilyen ügyészi megkeresésekkel? Ha megtagadja a kért felhatalmazást, mindenki azt fogja mondani, hogy nincsen érzéke a saját becsülete és tekintélye iránt; ha pedig megadja azt, akkor kerül még csak furcsa pozícióba. Odalép Magyarország törvényhozásának egyik nagy testülete tizenkét polgár ítélőszéke elé s remegve várja ítéletét. Mert az az esküdtsek nemcsak a vádlott fölött ítélkeznek, veredik szót a vádlónak is, sőt első sorban szól ennek, mert első sorban azt bírálja el, hogy az a vádló rászolgált-e arra, hogy tekintélyének kisebbitője a törvény szigorával lakoljon.

Micsoda blamázs kerül ki aztán majd abból, ha az esküdtsékek hol itt, hol ott ki fogják mondani, hogy a vádlottak nem valami tiszteletreméltó dolgokat mondtak ugyan az igen tisztelt vádlóról, de büntetni őket nem lehet, mert a mit mondtak, az köztudomásulag nem hazugság; mondták ezt már mások is, sőt szemébe vágták nem egyszer nyílt ülésen a nélkül, hogy megcáfolni lehetett, vagy erre csak kísérlet is tétetett volna.

Hát bizony vizás dolog is az ilyen

„becsületkeresés” nemcsak a mostani országgyűléstől, de akármilyen parlamenttől is. A parlament méltóságának és tekintélyének gyökere önmagában rejlik s a parlamentnek sem keletkezése, sem működése nem folyik le zárt ajtó mögött; ismeri azt az országban minden ember, alkothat és alkot is róla magának ítéletet, melyet semmiféle rosszhiszemű támadás nem befolyásolhat, mert a támadások rosszhiszemű volta büntetőpör nélkül is kimutatható, ha azok csakugyan rosszhiszemű rágalmakat tartalmaznak, de a legszigorubb büntető ítélet sem reparálja meg a tekintélyen esett csorbát, ha annak a hirdetése miatt sújtja a vádlottat, a mit ugyis tud mindenki.

A tekintélyt csak a törvényhozói mandátum megszerzésének kifogástalan módja és e mandátummal átruházott köteleességeknek kifogástalan teljesítése adhatja meg a parlamentnek. S ki merésznél állítani, hogy a mi parlamentünk-nél ez a kifogástalanság mindkét irányban feltalálható? Hisz a parlamenti népképviselőlet keletkezése nálunk még akkor sem lenne kifogástalannak mondható, ha a választási törvény lelkiismeretesen hajtátnék végre, mert még akkor is hazugság maradna a népképviselőlet eszméje, mikor maga a törvény a maga szűkkeblűségével és igazságtalanságaival kizárja a nép zömét az u. n. népképviselőlet megalakításából.

Arról a módról pedig, a melylyel

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Razzián.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Irta: Tihanyi Károly.

— A patvarba ezzel a havas széllel; még egy félórja sem vagyok szolgálatban, máris úgy érzem magamat, mintha tizenkét órát dolgoztam volna.

E szavakat Tarajossy rendőrtizedes dörögte jégcsapos karakán bajusza alul s a kinek beszédje szólt, az ropogó léptekkel bokázott a csikorgó havon, a nélkül, hogy válaszolt volna egyebet, mint egy kurta vonítás félet.

— Az öreg (értsed rendőrkapitány) oly spektakulumot csinált ma, azt hiszem, ha holnap reggel vagy harminc csavargót elő nem állíthatunk — úgy menten elcsap valamennyünk.

— Ah! ne higye a tizedes ur — morgá a másik rendőr. — Csak az az egésznek a veleje, hogy a főkapitány ur azzal a kevés emberrel, a melylyel rendelkezik, azt akarja, hogy legalább karácsony estén békében lehessen a polgár, legalább akkor örvendjen mindenki az Istenfia születésén.

— Hm. De hát mi a menydörgős mén-

kút járkalunk mi itt künn a külváros végén, hol már a süket vakondon kívül nem lakik Isten teremtménye . . . . no halt! Nézzük csak, talán abban az uj, vakolatlan, félig kész házban, nem-e ütötte fel tanyáját valamely csirkész . . . hanem azt megmondom, fogja be a kenyérpusztítóját Gálöss, mert talán csak tudja, hogy dobbal nehéz verebet fogni.

— Hátsze egy szótse szólok.

— Azért!

A két cirkáló rendőr óvatos léptekkel haladt a megjelölt irányban s midőn az uj épület elé értek, a téglákkal lazán berakott utcai ablak alatt megálltak. Egy nyöszörgő női hag közé vigasztaló, vagy rábeszélő férfihang vegyült. Tarajossy tizedes bárányszőrös süvegű fejét a berakott ablak tégláihoz szorította; fejében ezerféle akasztófavirágától elkövetett rémtett gomolyodott. Itt valószínűleg rémes gyilkosság történik. Homlokát kiverték a mehez, hideg verejtékcseppek, karakán bajuszának minden sörteje a csillagos ég felé meredt s alig, hogy elhatározta e sötét tett megakadályozását, egy hosszan elnyúlt, szivertéző halálsikoly remegtette meg a két járőr egész valóját.

— Ajtót berugni! — ordítá a rendőrtizedes. Gálöss rendőr pedig marcona természet iziben az ajtóakolmányának feszíté, mely azonnal és oly hamar engedett Szt. Herman-dad lovagjának, hogy szegény az ajtót eltorlaszoló deszkákkal együtt a házba esett.

— Azt a háromszázhetvenhét millió!! — káromkodék Gálöss.

— Ne szavaljon Gálöss, azt a hetvenhétjét, hanem be a platzra.

— Egy kutyaferemtette szeg ment belém . . . Szszsz . . . de fáj!

— Gyűjön, vagy üssön magába a . . .

— Hát'szen itt vagyok, vagy mi a szösz.

A két rendőr a folyosón végig rohant, közben a tizedes gyorsan egy tolvajlámpát gyújtott meg, melynek világánál egy ajtóra bukkantak, mely deszkákkal volt jól-rosszul elzárva s melyek között világosság szűrődött a folyosóra.

— Fogja Gálöss marokba a revolverét, aztán be . . .

— Aúf! Nyissátok ki gazemberek ezt az ajtót, vagy úgy találok megrugni, hogy házastul meg sem álltok a purgatóriumig . . .

Az ajtó két deszkáját halvány-arcu, elgémberedett, alacsony ember toltá odább és könyörgő, ijedt hangon szólalt meg:

— Barmhercigeit!

Azt Tarajossy rendőrtizedes már megértette. Barmhercigen annyit jelent, hogy irgalmasok patikája; legalább úgy hallotta teljes világéletében. Azt is látta, hogy nem csirkészféle alakkal van dolga, mert hát ennek a németnek az ábrázata inkább egy devalvált szentéhez, mint kapcabetyárhoz hasonlított. De azért tudja az ördög! Mán én csak nem

parlamentünkben a mandátumot „fruktifikálni“ szokás, meg ne is beszéljünk; önmagát bélyegzi meg ez is hogy mennyire megméltelyezte már az ilyen „közgazdasági tevékenység“ a mi parlamentünk légkörét, arról szomorú tanubizonyságot szolgáltat az összeférhetlenségi bizottság ítélezése, a mely egyetlen esetben sem meri megállapítani az összeférhetlenséget, mert az megbontaná az összes pártkereteket és a legtöbb parlamenti nagyság kizárását vonná maga után.

Hogy ilyen körülmények között milyen veszedelmes és legjobb esetben is céltalan dolog a büntető törvény paragrafusával üldözni a parlament sértegetőit és védelmezni a parlament tekintélyét, azt legjobban tudják benn a parlamentben s ezért nem is sietnek olyan nagyon eleget tenni a közvédlők tulbuzgalma által diktált megkereséseknek. Szombaton is egy ilyen megkeresés fölött kellett volna döntenie a képviselőház igazságügyi bizottságának, de nem lehetett, mert a bizottsági tagok inkább otthon maradtak.

Jól is tették s még jobban fogják tenni, ha össze sem ülnek, míg az inkriminálható nagy vétség el nem évül; így legalább kibujnak a kényes helyzetből, a melyet rájuk diktál az ügyészség, mikor felkényszeríti rájuk a sértés fölötti felháborodás érzetét, a mi az ilyen megkeresés nélkül meg se mozdulhatott volna lelkükben.

A „Nemzeti Kaszinó“ közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. január 21.

Városunknak ez az előkelő társadalmi egyesülete, a pécsi „Nemzeti Kaszinó“ tegnap (vasárnap) délelőtt tizenegy órakor tartotta saját helyiségében évi rendes közgyűlését, melyről bátran elmondhatjuk, hogy kevés oly közgyűlése volt még a „Nemzeti Kaszinó“-nak, mely a tagok oly osztatlan részvétele mellett folyt volna le, mint a tegnapi.

hiszek a németnek, had lássuk Gálóss, mit őriz ez a szomszéd.

— Curukk piszl komám! — becsülte meg a csenevész idegent a tizedes s azzal Gálóssal belépett a nyers épületbe. Megdöbbenve állott meg a két rendőr. Homok és gyaluforgács alkotta dombon egy krétafehér arcu sovány nő feküdt, mellette egy darab kabátfélében pedig valami néha-néha megmozdult.

— Tyűh, a lánchordtát! Engem ugye, hallja Gálóss, ez az asszony itt ebben a kutyarodítóban gyermeket szült, akár a betlehemi szent asszony.

— Az ám, hogy a fene . . .

— Ne káromkodják Gálóss, mert azt a . . .

A szegény német már az alatt ott guggolt szenvedő asszonya mellett, kihez folyton majd kérlelő, majd vigasztaló szavakat sugdosott. A padlózatlan szobában pedig a decemberi hideg szél befért száz, meg száz lyukon, hézagon. A homokba szurt garasos gertyán már volt szépen koppantani való kanóc, mit Gálóss sajátkezűleg lecsippentett — zavarában.

— No Gálóss, most itt állunk! Tudja-e, hogyan állunk most mi ketten?

— Tudom hát, csak hogy új kapu még nincs.

— Hallja Gálóss! Itt nem maradhatnak ezek a jámborok. Meg aztán az asszony gyere-

Tisztújító közgyűlés lévén, melyen Kardos Kálmán nyugalmazott főispán lemondásával megüresedett elnöki és Krassnay Jenő halála által megüresedett igazgatói állások váltak betöltendőkké, a kaszinó tagjai majdnem teljes számban megjelentek, hogy a „Nemzeti Kaszinó“ két fontos tényezőjének megválasztásánál szavazati jogukkal éljenek.

Maga a titkos szavazás utjáni tisztújítás délutáni öt óráig tartott, mely tényből a jelen nem volt érdeklődők közülbelül következtethetnek ama óriási érdeklődésre, mely mellett a „Nemzeti Kaszinó“ ez évi közgyűlése lefolyt.

A közgyűlésen, Kardos Kálmán kaszinói elnöknek sajnálattal elfogadott lemondása folytán Littke József, a „Nemzeti Kaszinó“ alelnöke elnökölt, ki pontban tizenegy órakor nyitotta meg a közgyűlést, melynek tárgysorozati első pontjaként, felolvasták a „Nemzeti Kaszinó“ elnökségének az alább egész terjedelmében közölt évi jelentését:

„Tisztelt Közgyűlés! — így szól az évi jelentés — beköszöntött újra az év első hónapjának azon napja, mely számunkéri tőlünk működésünk eredményét, mely közbírálat tárgyává teszi, vajjon azon várakozásnak, melyet munkásságunkhoz a belénk helyezett bizalom fűzött, megfeleltünk-e?

Nem tudjuk milyen lesz az Önök ítélete, ha akár az előttünk fekvő vagyoni mérlegbe tekintünk, akár a nap-nap után szaporodó tagok számát nézzük, akkor nemcsak nyugodt lelkiismerettel, de egyszerű jóleső önérzettel számolunk be azon tevékenységről, melyvel egyesületünket gyarapítani, fejleszteni legfőbb törekvésünk volt.

A letűnt év története, egyesületünk beléletében, folytatása volt azon megkezdett nemes munkának, mely egy kellemes otthonot teremtett számunkra; e tevékenység intenzivitása ezuttal nem annyira a külvilággal szemben, mint inkább egyleti életünk belső fejlesztésében, a társas együttléti fokozásában jelentkeznek. Azt hisszük, tagjaink közt nincs oly objektív szemlélő — ha egyesületünk sorsa iránt bármily csekély érdeklődést tanusít — hogy lelkét büszke önérzet s a kellemes otthon jóleső melege ne járná át, midőn e termekben a nap-nap után fokozódva lüktető életnek részese. Ezt elősegítő pótólva lettek a belső berendezésben azon hiányok, melyek egyrészt sértették a józólást, de másrészt ugyiszólván hasznavehetetlenné tették az előtermeket, melyek bebutorozása most a játék zajától visszavonulni vágyó tagoknak kellemes helyet nyújt a társalgásra; de berendezte az egylet a modern kor igényeinek megfelelőleg a biliárd-termet is, megrendelvé a meglevő mellé, teljes felszereléssel egy új biliárdot, mi által egy rég hangoztatott óhajnak tett eleget.

Meggyőződésünk szerint a Kaszinó azonban a tovább fejlesztés munkáját még mindig nem fejezte be, mert habár ezen helyiségünket a hozott áldozatokkal a modern kor igényeinek megfelelőleg be is rendeztük, még mindig igen nagy hiányát érezzük egy oly helyiségnek, mely alkalmas lesz arra, hogy a régi

kestül elpusztul. A présház kulcsa pedig véletlenül nálam van; szállóm nem lesz talán csak meszszebb ezer lépésnél . . .

— Nincs is . . . bizonygatá Gálóss.

— Ki hát. Odaviszszük ezt a szegény cselédet vagy mi a . . .

— Szt! Maga káromkodás nélkül nem tud megenni azt a hetvenezer . . . Na jól van! Most majd szólok a németnek.

— Zi herszt! Den veib tragen furt und kicsi baba auch, zi auh mitkunensz. Jő lesz német?

— Ah edle ungarn! Danke.

— Mit mond jámbor? Tudakolá Gálóss.

— Tudom is én, azt mondta ha jól hallottam, hogy edd la. De hiába fanyalog nekem, csak gyűjjon Gálóss, én levetem a köpönyemet, azt erre a fehér cselédre adjuk . . .

— Én meg az enyémet erre a cserepárra adom. Mi ketten visszük a szegény asszonyt, az a tahó német meg vigye a porontyát . . . hátszen az úveje.

Metsző éjszaki szél támadta meg orozva a kis csapatot, mintha Belzebub csupa irigységéből egyéb akadályt nem lökhetett volna eléjük. A zord szél fűtyülve vágta kocsiszámra hátukba a szuró havat, elhaladtával hű-bele Balázs módjára neki táncolva talnak fanak . . . De azért hamarosan elérték a kis szegényes présházat. Egyszeriben meleg lett a kis barátságos szobácskában, s az az előtt még didergően nyöszörgő asszony csendes

kaszinó-estélyek kedves emlékeit visszavarázsolja, de egyszersmind bármily elite bál rendezésére is megfelelő legyen, mert bizony sajnos tapasztaljuk, hogy míg egyrészt nagytermünk a nyári estélyek rendezésére nem megfelelő, másrészt az elite bállok megtartására sem elég alkalmas; egy célszerű udvari helyiség felépítése azonban túlhaladta a múlt évi költségvetés keretét, ez a feladat a jövő munkája lesz, melynek megvalósulását a Kaszinó érdekében szívünk-ből óhajtuk s benső meggyőződésünk melegével figyelmükbe ajánljuk.

A Kaszinó folyó ügyeit a múlt évben tizenkét ülésben intézte el, melyek mindegyikén óber figyelemmel kísérte a választmány, hogy az egylet tagjainak igényei minden irányban kielégítést nyerjenek.

A tagok szórakoztatása céljából tartott az egylet egy „Kaszinó-bál“-t, több estélyt s egy Szilveszter-estélyt, melyet évek óta nélkülözni voltak kénytelenek a tagok. Gondoskodik továbbá egyletünk arról, hogy a „Nemzeti Színház“-ban kedvező helyárak mellett hat hely állandóan rendelkezésére álljon a tagoknak.

A Kaszinó vagyoni helyzete a pénztári jelentés szerint igen kedvező, mert dacára azon áldozatoknak, melyeket az egylet fejlesztése érdekében meghozni kellett, mégis kétezerháromszázharminnégy korona hatvan fillér egyenleget mutat mérlegünk. De a tagok számában is gyarapodott a múlt évben egyletünk. Tagjainak száma jelenleg négyszázötvenöt.

A Nemzeti Kaszinónak vannak négyezerhat száz kilencvenhat korona kilencvennégy fillért kitevő kifizetetlen számlái, ennek ellenében azonban ötezeröt száz negyvennyolc korona és hatvanhat fillér tagdíj követelése.

Ezen örvendetes képen azonban, két fekete vonalként húzódik végig volt igazgatónk, dr. Krassnay Jenő és egyik választmányi tagunk Inczéy Dénes gyászos elhunya; egyletünk mindkettőben oszlopos tagját veszítette el, mert míg az első hervadhatlan érdemeket szerzett az egylet újjászületésének nagy munkájában, s másik a Kaszinó ügyei iránti érdeklődéssel töltötte be példás kötelességtudással helyét a választmányban. — A Kaszinó mindkét haláleset felett sietett őszinte részvételnek méltó kifejezést adni s elhalt tagjainak érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta. Ime a letűnt év örvendetes és szomorú története, tények beszélnek, melyek magukban hordják méltóságuk fokmérőjét; ha igazságos ítélettel mondanak bírálatot, úgy szerénytelenül szabad megjegyeznünk, hogy ha talán az egyes tényekben mindenkor mindegyikünk saját felfogásának, várakozásának nem teljes kielégítését látta is, működésünktől az odaadó, őszinte intenciót elvitatni nem tudja. Különös elismeréssel kell kiemelnünk a helyettes igazgató azon odaadó, fáradságot nem ismerő ügybuzgalmát, melylyel lehetővé tette volt igazgatónk elhunytával ért veszteség dacára, hogy az egylet ügyei fennmaradást egy percig sen szenvedtek. De a mindenkor nagy számban pontosan egybejövő választmány is fényes példáját adta az elvállalt kötelesség lelkiismeretes teljesítésének. Midőn tehát ezen ügybuzgó működésért őszinte köszönetünket s a Kaszinó tagjainak megtisztelő bizalmáért benső hálaikat nyilvánítjuk, egyben azon lelkünk mélyéből fakadó óhajunknak adunk kifejezést, hogy a fejlődésnek örömmel tapasztalt utján tovább haladva; egyesületünk nemes hivatásához méltón töltse be magas szociális célját városunk társadalmában!

alomba merült. A világ-polgár pedig néha be-be nyikkant a miatta szorgoskodók beszédébe. A halvány atya pedig mindenképp hasznossá tenni igyekszik magát, de az neki ép olyan kitűnően sikerül, mint a cirkuszbéli Augusztinak.

— Lássá tizedes ur, ha elvette volna Bödönnet, milyen pompás segítségünk lenne, azt mondják jó babaasszony.

— Fogja be a száját; itt van la egy korona ezzel futólépésben patikába szalad a Göblihez, azt fellármázza, tüle hozzon kamilla théat egy hatosért, meg stupp port.

Ahun pedig egy kávéház van, onnan hozzon a többi pénzért tejet. Ha pedig korcsmát ér nyitva, onnan egy liter bort, meg valami sültet hozzon hitelbe, majd holnap . . .

— Azt majd én fizetem ki, ma kaptam meg én is a fizetésemet, itt van még mind a zsebemben; meg aztán én szegény ember vagyok . . .

— Na hát, akkor ne kuruttyoljon s induljon Gálóss, vagy a menydörgő mén . . .

— Hatszen menek már a szent apos . . .

— No lássa Gálóss ilyen még aligha pipált maga. Ez a nyavalyás német eszik, mint a hétfejű sárkány, melléje meg úgy sir, hogy a könnyeit alighanem pálásajtárba köll felfogni. Az a gyenge tulipán meg ott az ágyon már meg olyan erős lett egyszerre, hogy már kalanazza be annak a porontynak a kamillát . . .

Miután a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette az elnökség évi jelentését, a közgyűlés a zárszámadások átvizsgálására tért át. A zárszámadás szerint a Nemzeti Kaszinónak múlt évi bevétele 46.134 korona 90 fillért tett ki, annak ellenében felmerült 12.334 korona 60 fillér kiadás s e szerint a pénztári maradvány 33.800 korona és 30 fillért tesz ki.

Majd a jövő évi költségeloirányzat letárgyalása következett, melynek számadatai ép oly örvendetesek, mint a zárszámadásé. A költségeloirányzatban 34.150 korona várható bevétel ellenében 31.945 korona kiadást írtak elő s így a várható fölösleg 2205 koronát tesz ki.

A zárszámadás és költségeloirányzat letárgyalása, illetve átvizsgálása után a tisztújítás következett, melynek két főmomentuma a Nemzeti Kaszinó elnöke és igazgatójának megválasztása volt. Elnökül egyhangulag br. *Fejérváry* Imre főispánt választották meg, míg a kaszinó volt elnökét *Kardos* Kalmán ny. főispánt *Littke* József indítványára, némely vita és vélemény-különbség után, szótöbbséggel a kaszinó díszelnökét választották. Igazgatóvá a közgyűlés *Reeh* Györgyöt, a kaszinó eddigi helyettes igazgatóját választotta meg. *Reeh* Györgyben a Nemzeti Kaszinó odaadó és ügybuzgó igazgatót kapott, aki csak hasznára lesz kétségtelenül exponált állásában a Nemzeti Kaszinónak.

A tisztújítás lefolyásának részleteiként közöljük, hogy a tisztújítás fél tizenkét óra körül vette kezdetét. Mint választási elnök *Fekete* Mihály szerepelt, a jegyzői tisztet ifj. *Nagy* Jenő teljesítette. Szavazatszedők *Angyal* Pál dr., ifj. *Nagy* Jenő és *Deutsch* Antal voltak. A szavazás délutáni három óráig tartott s délutáni öt órakor hirdették ki a választás eredményét, mely szerint a pécsi Nemzeti Kaszinó tisztikara a következőleg alakult meg: Elnök br. *Fejérváry* Imre főispán. Első alelnök *Littke* József. Másodalelnök *Nagy* Jenő. Igazgató *Reeh* György. Helyettes igazgató dr. *Lauber* Rezső. Titkár dr. *Gallé* Jenő. Könyvtárnok *Kosztka* György. Pénztárnok *Németh* Gyula.

Választmányi tagok: *Aidinger* János, *Angyal* Pál, *Bárfay* Simon, dr. *Baranyai* Béla, *Blaskovich* István, *Csigó* János, *Dragonescu* Döme, *Erreth* János, *Fekete* Mihály, *Fischer* Ferenc, *Geiger* Dezső, *Hardy* Sándor, *Jeszenszky* Lajos, dr. *Jobst* László, dr. *Krasznay* Miklós, *Kosztits* Kamill, *Majorossy* Imre, *Maléter* Rudolf, *Opris* Péter, *Ország* Lajos, *Pilch* Antal, *Sávell* Kálmán, dr. *Schwartz* Frigyes, *Tormay*

— Ne csufoljon tizedes ur mást, mikor a maga szeméből is folyik a víz . . .

— Fogja be a száját Gálöss, mert maga meg nem is lát, úgy bög.

* * *

— Tudja-e Gálöss, hogy reportra köll mönnünk?

— Tudom hát.

— Nem is csuda, maga vén bibasz; az egész város látta, ha volt szeme, hogy maga ide-oda mászkált az éjjel.

— Hátszen a menyországbul nem hozhatok kamillát, vagy mi a fene.

— Na hát tartsa a száját, én már voltam a főkapitány urnál, — magának nem kell odamenni.

— Kifaszoltunk?!

— Ki, ki!

— Mit mondott az öreg?

— Pattogott, káromkodott, mint a jég-eső, — aztán odavágta elibém ezt az ötöst la . . . s azt mondta, hogy ezt fogjam a kiadásunkért . . .

— Tudja mit tizedes ur!

— Tudom hát!

— Tudja a fenét . . .

— Fogja be a száját, maga is azt gondolja, a mit én, hogy annak a nyavalyás németnek kelleme adni ezt az ötöst!

— Mit bög megint, maga vén asszony?

Károly, Udvarnoki Viktor cs. és kir. ezredes, Vaszary Gyula, Varga Nagy István, Zech Arnold báró cs. és kir. tábornok, Zsolnay György, Zsolnay Miklós és Dischka Győző lettek. Ezzel a közgyűlés délutáni fél hat órakor véget ért.

Mulatságok.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. jan. 21.

Szombaton este — ellebet mondani — mulatott az egész város, átmulatta az éjjelt. Egyszerre négy táncmulatság is volt, melyek felölték Pécs társadalmának minden osztályát. Szombaton este tartotta a Pécsi Dalárda dalestélyét, akkor volt a nőgyűlésben egy piknik, a Polgári Kaszinónak is ekkor volt táncestélye, a lakatos munkások a Scholzban mulatnak s a kádárok szakegylete a gyár-utcában rendezett táncestélyt. Ezekről a mulatságokról, melyekhez csatlakozik a fényes jégünnepély, melyet vasárnap tartottak meg, a következőkben számolunk be:

(A Pécsi Dalárda dalestélye.)

A Pécsi Dalárda szombaton este tartotta a Vigadóban táncal egybekötött dalestélyét, melynek műsoráról meg kell emlékeznünk. A »Régi nóta, híres nóta« kezdetű népdalegyveleget a Pécsi Dalárda előadásában már ismerjük s tegnapelőtt ép úgy megtapsoltuk, mint mikor először hallottuk. — A kuruc nóták s Nyisd ki anyám a virágos ablakod kezdetű dallal szintén nagy hatást értek el. A program utolsó pontját Huber »Fohász«-a képezte. Férfi négyes ez zenekisérettel. Gyönyörű kardal, minőt ritkán hallhat az ember. S az előadás megfelelt a darab igényeinek. Az élénk színezés, melylyel az egyes részleteket előadták, meglepő volt. Schajként szállt fel az első egykét akkord s orkánná vált később. Az átmenetek simák, minden erőltetettséggel mellőzve s az egész arra vall, hogy mesteri kéz tanította be. A jó *Hoffer* bácsi is tűzbe jött s oly odaadóan énekelt, mintha egymagának kellett volna meghódítania a közönséget. S meg is hódította ismét. Nem teledkezhetünk meg, hogy ebben a darabban hallottunk egy bariton-szólót, kinek színpadra való hangja van. *Csernits* e fiatal baritonistának a neve, ki szépen tudja érvényesíteni gyönyörűségeit hangjának, bár némi lámpaláz észrevehető volt rajta. A darabot óriási taps követte. A katonazenekar egy nyitányt játszott és a műsor közt egy darabot.

Ezután megkezdődött a tánc. A dalárda-estélyek arról nevezetesek, hogy mindenki, még a mamák jól érzik magukat. Nem feszes az semmit s oly kedélyes, hogy mindenki sajnálja, hogy vége van. — A szombatesti dalestélynek vasárnap reggel öt óra után lett vége. Három négyest táncoltak s az elsőt vagy hatvan pár táncolta.

A következő lányok neveit sikerült összeírniunk:

Koharits Mariska, *Handwerk* növ. (Szabolcs), *Haffner* növ. (Bányatelep), *Reberics* Gizike, *Borssy* növ., *Schmidt* Irma, *Szakács* Rózsika, *Zaborszky* Ella, *Piribauer* N., *Remesberger* Eugenia, *Krausz* Stefike, *Kocsák* Biri, *Putzer* Margit, *Möglich* növ., *Antoni* Gusztika, *Oswald* Mici, *Gebhardt* Riza (Bányatelep), *Fuchs* Anna, *Papp* Ilonka, *Lakatos* növ., *Neuberg* növ., *Wimmer* Böske.

A dalestély, melyen a tánczenét a cs. és kir. 52. gyalogezred zenekara szolgáltatta, reggel öt óra után ért véget.

(Piknik.)

Kétségtelenül régi igazság az, hogy sokkal sikerültebbek az improvizált mulatságok, mint azok, melyekre hosszan, ünnepélyesen készül az ember s így szinte természetes, hogy a társadalom egy bizonyos része, mely nem akar örökké a farsang hivatalos estélyeinek s báljai konvenciók korlátainak terhe

alatt nyögni, alaposan indokolt vágyat érez arra, hogy egyszer fesztelenül, családiasan mulathasson. Ez a vágy vezérelte azt az előkelő társaságot a piknik rendezésére, mely két estén át valóban kedélyes, mondhatni házias módon mulatott a legvidámabb hangulatban a »Pécsi Jótékony Nőgyűlés« helyiségeiben, hol házigazdákká lettek a résztvevők s a legszeretreméltóbb háziasszonyokká a »rendező bizottság« bájos hölgyei, kik mindannyian kedveskedő mosolyukkal s valóban elragadó szeretetreméltóságukkal tettek eleget háziasszonyi tisztüknek.

Szombaton este vette kezdetét a piknik a nőgyűlés helyiségeiben, hol már gazdagon terített asztalok fogadták az érkező vendégeket, kik vacsora után ifj. *Kórody* Gyula zenekarának kedvre tüzelő hangjai mellett táncra perdültek, melynek csak a késő éjjeli órákban szakadt vége. Ez a mulatság azonban tán kissé magán viselte azt a merevséget, mely még ily házias mulatságoknak is sajátja, mit a szokatlan hely okoz, mely a maga diszével szinte bizonyos feszes formák betartására praedestinálja a társaságot. Vasárnap este azonban »morzsa pikniket« tartott ugyanez a társaság s ez volt tulajdonképen az a mulatság, hol a derűs, fesztelen jókedv szinte beárnyozta sugaraival az egész társaságot, mely ekkor már igazán otthonosan érezte magát a nőgyűlés bál toalettkehez szokott termeiben. A pikniken jelenvolt szeretetreméltó háziasszonyok s leányok névsorát az alábbiakban adjuk:

Asszonyok: özv. *Bedő* Károlyné, *Bence* Sándorné, özv. *Breining* Péterné, *Deutsch* Kornélné, *Hamerli* Imréné, *Hamerli* Istvánné, *Hamerli* Józsefné, *Herbert* Jánosné, *Hoffmann* Lajosné, *Jankovics* Józsefné, özv. *Kaltnecker* Györgyné, *Kovácsics* Antalné, dr. *Lauber* Rezsőné, *Ludvig* Károlyné, dr. *Mendl* Lajosné, *Oberhammer* Antalné, *Rauch* Jánosné, *Razgha* Katalin, *Scholz* Gyuláné, *Taizs* Józsefné, *Trixler* Alajosné, özv. *Wachauer* Károlyné, *Zsiga* Lászlóné.

Leányok: *Bedő* Panni, *Bence* Böske, *Breining* Olga, *Hoffmann* Marián, *Kaltnecker* Ilonka, *Kussinszky* Lujza, *Mazaly* Etelka, *Mendő* Ella, *Mestrics* Gizella, *Müllher* Mariska, *Nagy* Clemi, *Nendtvich* Vilma, *Razgha* Ilonka, *Reinfeld* Terka, *Reischl* Heda, *Rihmer* Katica, *Trixler* Aranka, *Trixler* Mariska, *Vaszary* Mártha, *Zsiga* Gizella.

(A »Polgári Kaszinó«)

is rendezett szombaton este táncestélyt tagjai számára a saját helyiségeiben, mely estély azonban az eddigiekkel szemben nem volt a legsikerültebbnek nevezhető, mert beállott ez estén az ily mulatságok réme: a táncosok kevés száma. Midőn ezt konstatáljuk, egyben azonban sietünk kijelenteni, hogy ez a kis s könnyen előfordulható hiány nem a rendezőségben, vagy a tagok részvétlenségén mulott, hanem kifolyása volt a többi ez estén rendezett mulatságok torlódásának, hol a »Polgári Kaszinó« tánc képes fiatal tagjai szétszórtan mulattak. A »Polgári Kaszinó« mulatsága azonban e mellett is jókedv s kedélyesség dolgában mi kívánni valót sem hagyott maga után s bár a rendező bizottság tagjainak bizony nem könnyű dolguk akadt, fiatalos hévvel bizonyították be az estélyek rendezésére hivatásukat s a megjelent hölgyekkel a késő éjjeli órákig járták a tüzes csárdást.

(Lakatosok bálja.)

A Scholz söresarnok feldiszipált termeiben tartották szombaton este jótékonycélú farsangi táncvigalmukat a lakatosok.

Szebb mulatságot az idej farsangon még nem láttunk e termekben. Nem azért mondjuk ezt, mintha az eddigiek nem sikerültek volna; — ellenkezőleg: kedves, vonzó volt valamennyi, de a lakatos és a vasmunkások bálján valami egyöntetűséget, valami családias jellegzetet tapasztaltunk, látva a kerges kezű munkás karján a gyáros nejét, leányát,

a gyarost amint együtt lejt a táncot a szerény munkás leányokkal.

A mulatók közt ott volt: **Kindl Ferenc** gyáros, ifj. **Kindl József**, a gyáros fia, a bál-előke, kinek bájos nejét egy gyönyörű csokorral lepte meg a rendezőség; **Tichy Aladár** a gyáros vejét stbket az intelligencia közül. A bájos asszonykák és kedves leányoknak — kiknek névsorát alább közöljük, — csinos kis táncrenddel kedveskedett az ügyes rendezőség.

A négyeseket mintegy hatvan pár járta. Fesztelen, de szolid jókedv kötötte le reggelig a publikumot.

A jelen volt hölgyek névsora a következő: asszonyok: **Kindl Ferencné**, ifj. **Kindl Józsefné**, **Notter Jenőné**, **Kunzler Gáborné**, **Wagner Edéné**, **Mészáros Jánosné**, **Auer Ödönne**, **Simon Jánosné**, **Kallenberger Károlyné**, **Lorenc Lajosné**, **Pere Ferencné**, **Fischer Jánosné**, **Robe Józsefné**, **Számpp Ádámné**, **Nagy Jánosné**, **Majer Vilmosné**, **Ruppertné**, **Lács Ferencné**, **Varga Károlyné**, **Pfaff Jánosné**, **Pintér Mihályné**, özv. **Vagner Károlyné**, **Lakiné**, **Schlap Istvánné**, **Gyeta Ferencné**, **Cemmanné**, **N. Hartmanné Fíjjer N.**

Leányok: **Leipan Anuska**, **Stein Mari** (Kozár), **Scherlaub Erzsébet**, **Brelies Teréz**, **Bartalus Katalin**, **Rumpach Teréz**, **Denti Teréz**, **Rumpach nővérek**, **Laki Teruska**, **Kozáry Teruska**, **Csonka Teréz**, **Ruppert Annuska**, **Plac Janka**, **Glesch nővérek**, **Pintér Terka**, **Hird Mariska**, **Reinisch Erzsike**, **Laki Teréz**, **Szabó Juliska**, **Gombos Paula**, **Schlap Stefike**, **Markal Lina**, **Schneberger Teréz**, **Szemen Annuska**, **Stein Juliska**, **Kovács Hedvig**, **Varvizi Anna**, **Misni Mariska**, **Kozáry Teréz**, **Szabó Juliska**, **Horvát Irma**, **Varjas Paula**, **Hofman Irma**, **Sewy Erzsébet**, **Rausch Margit**, **Katics Cecília**.

(Kádárok bálja.)

A kádármunkások a **Kreska** féle vendéglőben gyár u. 7. sz. alatt szombat este mulattak, **Horváth János** zenekara mellett. A termekből majd kiszorult a mulatni vágyó közönség.

Különösen sok szép leány volt, a kik sokat szerettek volna táncolni, csak hogy kevés volt a táncoló fiatal emberek száma.

De azért, ami legfőbb, nem hiányzott innét sem a jókedv, mely együtt tartotta a mulatókat kivilágos-kivirradtig.

A négyeseket negyven pár táncolta.

A bálon felülfizettek:

Dr. Szeredy, Ludwig Károly, **Füchsl Arnold** 4—4 koronát, **Szeifritz Antal** 3 koronát, **Zambony Aladár**, **Görler József**, **Griffaton Miklós**, **Bica István** 2—2 koronát, **Conrad N.** 1 korona 40 fillért, **Schuller Gáspár** 1 korona 20 fillért, **Schillinger Regina**, **N. N.** 1—1 koronát, **Szupper Antal**, **Bakits Márton**, **Kapuvári József**, **Zinner Gregor**, **N. N.** 40—40 fillért, **Fischer Ede**, **Goda István**, **Lettnik Alois**, **Cehmann János**, **Szupper Márton**, **N. N.**, **N. N.**, **N. N.** 20—20 fillért. Összesen: 29 korona 40 fillér.

(Jégünnepély.)

Már napok óta jeleztek a nagy cifra hirdetések a vasárnapi jégünnepélyt.

Ugyiszlán másról sem beszéltek a városban, mint erről. Mily szép lesz lenni és mily jól lehet majd mulatni! Lázias vágygyal leste városunk elitje a vasárnap délutánt, hogy a katonazenekar indulói mellett magát kedvére kikoresolyázhassa.

De szép közönség is gyűlt egybe. Bár a nap délben jó erősen tűzött, a jeget nem rontotta meg. Ugyan benn a városban sokan kételkedtek, vajjon lehet-e majd koresolyáznai? De biz vigan repültek ott lenni tova. Hódoltak a kedves, kellemes mulatságnak.

S a mint a zene felhangzott, még vidámabban, még pajzánabban »bógniztak« itt is, ott is ritmikusan a zene ütemeire. Majd mintegy huszan összeverődtek egy sorba és ez a hosszú sor hajlongott ide s oda. Odálb meg városunk ismert kedvelt sport embere,

Littke Lenci mutatta be gyönyörű, bravuros mutatványait.

Majd táncra perdültek. Akárcsak par kettes táncteremben járták volna, oly könnyedén ment. Először a keringőt lejtették, aztán a francia négyeshez álltak fel.

Volt lapdajáték is. Teniszszőfink, a most divatos »Lawn teniszt« vitték a jégpályára.

Kstefelé pedig a mint homályosodni kezdett, egyenkint gyultak fel a lampionok s mindmegannyi apró mécsek világították be a jégpályát. A villamos ívlámpák messze ellövelték sugaraikat.

A jégpálya közepén egyszerre csak röptenyük szálltak fel és »kigyóvonalak«, melyek fenn a magasban erős durranással szétpattantak és apró, kéklő csillagocskák hulltak lefelé. Majd más forgó rakettákat gyújtottak fel és ezzel gyönyörködtették a közönséget és emelték az ünnepélyt.

A koresolyázók pedig vigan tovább hajlongtak és még a késő esti órákban is ideoda siklettak.

Szóval az ünnepély minden ízében jól sikerült.

Hirek.

Pécs, 1901. jan. 21.

Jézus nevenapja.

A tegnapi vasárnap az egész katolikus világ fényesen ünnepelte meg a templomokban Jézus nevenapját.

Mikor Jézus harminc éves korában kimelegedik a tömegből, a melybe addig elvegyült: nagysága befejezett, mely nem nőhet többé, nem is fogyatkozik. A mint pedig bejárta hazáját »jót cselekedvén« s nevéet gyors szárnyakon hordta szét a hir: nevéet már akkor magasztalta az imádat, vagy átkozta a gyűlölet.

Azóta mérhetetlen időnek köde vastag rétegekben ereszkedett alá: nevének fénye azonban meg nem tört alatta, glóriája meg nem homályosodott. Azóta évszázadok és ezredek omlottak össze, romokba temetve minden emberi dicsőséget: az ő nevének dicsősége azonban túléli a mulandóságot. Tőle magától az idők árjain távolodunk s hatalmas alakja csak látszat szerint sem kisebbedik. Élete és a mi korunk között már egy világhistóriának tengere kavarog, melynek leghatalmasabb hullámai is cseppekbe törve omlottak a mélységekbe alá: egyedül az ő nagysága nem töredezik szét; ma is egyedül az ő nevének van hatalma átalakítani a világot, újat alkotni a réginek romjain.

Dicsősége, nagysága, hatalma fölülmulja az emberi méreteket. — Utólérhetetlen, mert lsten volt. A gyűlölet és frivol guny két évezreden át ezért nem dönthette le oltáraitól; ezért nem dönthette ki a szivekből; neve ma is nagy, emléke mindig áldott: Dicsértessék hát Jézus neve!

Téli vers.

A tavasznál szebb a tél,
Nékem bárki mit beszél . . .
Százszor többet ér a fagy:
A szivemben nyomot hagy.

Hóvirágos az idő,
A szerelem jókor jó;
Hoz majd nekünk meleget,
Étes csókot eget.

Mit nekünk hó s a hideg!
Ha szivünk nem didereg,
Zúghat bős, vad zivatar,
Dühe minket nem zavar.

Tavaszkor sok rügy fakadt,
De szivem zárva maradt,
S a mérges, zord tél alatt
Ezer bimbaja hasadt.

Rügyezz csak, te kikelet,
Mi nem beszélünk veled . . .
A tavasznál szebb a tél,
Nekünk bizony többet ér!

Vidor Maroi.

Napirend 1901. január 22-én.

Naptár: kedd, jan. 22. — Róm. kath.: Vince. — Prot.: Vince. — Görög-kel. (jan. 9.) Polieukt. — Zsidó: Sebat 2. — Nap kél 7 óra 23 perckor; nyugszik 4 óra 29 perckor. — Hold kél 7 óra 58 perckor reggel; nyugszik 7 óra 10 perckor este.

Időjelzés: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz idő és hőemelkedés várható.

Színház: »Kaméliás hölgy«, dráma.

— **(Püspöki ebéd.)** Tegnap **Hetyey** Sámuel megyéspüspök ismét nagy ebédet adott, melyen a következő meghívott vendégek jelentek meg: **Tormay Károly**, **Panoss**, **Felber Arthur**, **Déván Ottó**, **Baranyai Béla**, **Hanny Gabor**, **Nagy Jenő**, **Lenkei Lajos**, **Reberics Imre**, **Rozsics Kálmán**, **Schneider István**, **Nendtvich Andor**, **Oberhammer Károly**, **Csicsery százados**, **Majorossy Viktor**, **Bence Sándor**, **Jebst László dr.** **Vass Bertalan dr.** **Bodó Aladár dr.** **Schönherr Mihály**, **Zánkay**, **Zittó Károly**, **Udvarnok Győző**, **Rech György**, **Falvi Hugó**, **Waniss Sándor**, **Engl József**, **Höbling Miksa**, **Fekete Mihály**, **Angyal**, **Tóttósy**, **Pilch**, **Szuly János**, **Szautter Gusztáv**, **Erreth Lajos dr.** **Hetyey Elek**, **Jánosik Béla stb.** stb. és az udvari papság.

— **(Személyi hir.)** **Nendtvich** Andor, árvaszéki elnök, helyettes polgármester, ma reggel Budapestről baha érkezett s átvette a polgármesteri teendőket vezetését a még folyton gyengélkedő **Majorossy** Imre polgármester helyett dr. **Tróber** Aladár főjegyzőtől.

— **(Fábián Sebestyén.)** Tegnap ünnepeltük meg a **Fábián Sebestyén** ünnepét, mely ünnep az irgalmasrend bucsuja. A helybeli irgalmasok templomában ez alkalommal délelőtt tíz órakor **Hanny Gábor** pápai praelatus tartotta fényes segédlettel az ünnepi nagy misét, melyet egyházi szónoklat előzött meg. A szentbeszédet **Németh** Adolf, a rend lelkésze tartotta nagy készültséggel, szónoki hévvel. A templomi ünnepséget ebéd követte, melyen díszes vendégkoszoru jelent meg, kiknek névsorát a következőkben adjuk: **Magenheim József**, **Sável Kálmán**, **Hardy Sándor**, **Dragonescu Döme**, **Szontagh**, **Mosonyi**, **Opris Péter**, **Czierer Elek dr.**, **Rézbányai János dr.** **Eger Zsigmond**, **Himmel Kamil**, **Egry József**, **Egry Béla**, **Egry Dezső**, **Hegedűs Imre**, **Békefi Remig**, **Juhász**, **Nemess Vilmos**, **Légár Hugó**, **Bubregh Béla**, **Schlauch Imre**, **Dillman**, **Tróber Aladár**, **Kelemen Mihály**, **Vörös Mihály** stb. stb.

— **(Esküvő.)** Ifj. **Eötvös** Gusztáv, vármegyei árvaszéki jegyző ma délelőtt tartotta Nagybecskereken esküvőjét **Kollarich** Örszikkével. Az anyakönyvi kötésnél mint tanuk a vőlegény részéről annak nagybátyja, **Várady** Ferenc, ny. fogházfelügyelő, a menyasszony részéről **Naphols** János, nagybecskereki földbirtokos szerepeltek.

— **(A Nemzeti Szalon Pécsett.)** A »Nemzeti Szalon« által Pécsett tervezett képkiallítás rendezése végett tegnap érkezett meg Pécsre **Ernszt** Lajos műtörténész, a »Nemzeti Szalon« választmányi tagja. Holnap pedig **Róssa** Miklós, a Szalon titkára jön városunkba, több fővárosi művész és író kíséretében. A képek rendezése már serényen folyik **Rubovics** Márk, a Szalon műtárosának s **Ernszt** Lajos vezetése mellett s hir szerint holnapra már el is készülnek a képek rendezésével. A »Nemzeti Szalon« által Pécsett szervezett »Művészeti Egyesület« vezetősége, lapunk útján kéri fel a helybeli művészeket, hogy netán kiállítani szándékolt képeiket holnap estig küldjék meg a kiállításra.

— **(A csendőrség felügyelőhelyettese Pécsett.)** Rajnai és körösladányi **Stesser** György, cs. és kir. tábornok, a m. kir. országos csendőrségnek felügyelőhelyettese, a múlt hét végén a pécsi csendőrszarnyparancsnokságnál vizsgálatot tartott. A felügyelőhelyettes várbogya **Bogyay** Vince csendőrszázados, a pécsi szárnyparancsnok fogadta, ki előtt a felügyelőhelyettes a szárnyparancsnok-

ságnál tapasztalt rend és pontosság felett megelégedését nyilvánította. *Stesser* György tábornok szombaton utazott el Pécsről Budapestre.

— **(A jogász-banda tánc mulatsága.)** A jogász-banda tagjai nagyban fáradoznak, hogy mint minden jogász mulatság, az ő mulatságuk is jól sikerüljön és méltán sorakozzék a többi jogász mulatság mellé. Hangulat után ítélve, előre is elmondhatjuk, hogy e mulatság a farsang egyik legjobb mulatsága lesz. Erről tanuskodik már a műsor is. Bár a meghívókat még nem bocsátották szét, a műsort mégis sikerült megszerezni. Azonban csak föntartással közöljük, mert lehet, hogy még némi változások történnek rajta. A műsort a jogász-banda nyitja meg a »Csak egy kis lány« című magyar ábránddal. Utána cimbalom duett következik, előadják: *Fodor* Janka urhölgy és *Papp* Károly joghallgató. A műsor harmadik pontját nemzeti színházunk kiváló és kedvelt művésze, *Vágó* Bélának szavalata képezi. Azután *Stroh* mayer Géza joghallgató, a jogász-banda primása játszik egy hegedű szolot, *Sarasat*ót a »Faust«-ot; *Leitner* Nándor joghallgató zongora kíséretével. E szolo után újból a jogász-banda játszik jobbnál jobb magyar darabokat. Ezután pedig, a mit az ifjuság legjobban szeret, tánc következik kivilágos kivirradtig.

— **(A Pécsi Temetkezési Egylet.)** tegnap, vasárnap délelőtti tíz órára tüzte ki ez évi rendes közgyűlését, mely alkalommal azonban az egylet tagjai nem jelentek meg határozatképes számban, minelfogva a megalakult választmányi ülés *Asztalos* Nándor elnöke alatt elhatározta, hogy a közgyűlést folyó január hó huszonhetedikén (vasárnap) délelőtti tíz órakor tartják meg s ekkor — már mint azt az alapszabályok előírják — a megjelent tagok számára tekintet nélkül.

— **(A vármegye üdvözlése.)** A br. *Fejérváry* Géza, honvédelmi miniszteren végrehajtott orvosi műtét szerencsés kimenetele alkalmából, a vármegyei tisztviselők nevében, *Tormay* Károly alispán a következő üdvözlő sürgőnyt küldötte tegnap az atyja betegágyánál időző br. *Fejérváry* Imre főispánnak: »Méltóságos br. *Fejérváry* Imre főispán urnak Budapestben. A legnagyobb örömmel vettük a szerencsés sikerült orvosi műtét híreit. Szeretetünk és tiszteletünk sugallatát követve, szívünk mélyéből kívánjuk, hogy a jószágos mennyei Gondviselés örök és csudás hatalma öröködjék az általunk mélyen tisztelt és szeretett édes atyja ő Excellenciája élete fölött, hogy most már túl a veszélyen, mihamarabb teljesen felépülve, a haza és családja boldogságára még sokáig éltesse. Baranyavármegyei tisztviselői kara nevében: baranyavári *Tormay* Károly alispán«.

— **(Hivataliszolgák közgyűlése.)** A pécsi hivataliszolga kör 1901 évi január hó 20-án d. u. 2 órakor tartotta II. évi rendes közgyűlését a mi a legnagyobb rendben és szép csendben folyt le s mely igen szép eredményt mutatott fel. Kézpénz a pécsi takarékpénztárban 1192 korona 37 fillér, letartási érték 365 korona 14 fillér, az összes vagyon 1557 korona 51 fillér. Tisztviselőknek megválasztottak: Elnök *Bélik* István. Alelnök *Lengyel* János. Pénztárnok *Glovák* Mihály. Ellenőr *Zsínkó* Pál. II. ellenőr *Herceg* Imre. jegyző *Torma* József. Választmányi tagok. *Piros* Antal, *Schippert* István, *Nemes* Ferenc, *Steiner* János, *Keserű* Tamás, *Löffler* Lajos, *Tóth* István, *Mézes* Ferenc, *Wolf* Nándor, *Lizkavári* János, *Bakics* Márton, és *Novák* József. Pótválasztmányi tagok. *Verbulec* József, *Kiss* Elek, *Lovács* József és *Nagy* Boldizsár.

— **(Bizottsági ülés.)** A város erdészeti albizottsága ma délután 3 órakor ülést tartott a városházán a polgármesteri helyiségben. Az ülésen *Krasznay* Mihály kir. tanácsos elnökölt, s kisebb fontosságú folyó-

ügyeket intéztek el. Elfogadtak egy erdőrészt-vételt s a bányatelepi uton az állami gyűmölcsfa ültetvények megvédése céljából az erdei fák tíz méternyi területen kivágását rendelték. Végül tárgyalták a *Misina*-csucs befásításának előkészítését is.

— **(Késelés.)** *Csernus* Jánost a »Jó pásztor« sarkán két eddig ismeretlen egyén egy leány miatt megtámadta s késsel úgy összeszurkálták, hogy be kellett a városi kórházba szállítani. A késelő vetélytársakat most keresi a rendőrség.

— **(Utóállítás.)** A katonai vegyes vármegyei utóállító bizottság ma délelőtti nyolc órakor utóállítást tartott a *Scholz*-féle sörházban, hol *Vadnai* Jenő helyettes polgári elnök elnöke alatt a közös hadsereg részéről *Durávia* őrnagy és *Papanek* Oszkár főhadnagy, a honvédség részéről *Kels* százados és *Draskóczy* hadnagy, továbbá *Scholz* ezredorvos és dr. *Trixler* Rudolf járásorvos jelentek meg. Utóállításra egy hadköteles jelentkezett, kit szembaja miatt a csapatkórházba vezényeltek.

— **(Szörnyet halt.)** A fiatal gyermekek téli kedvtelésének, a fagyott vizeken való csuszkálásnak — mely már oly sok súlyos balesetnek volt az okozója — áldozata van egy fiatal molnárius személyében, ki életével fizette meg passzióját. Mint értesülünk, *Bóc* József árpádi molnárius azzal töltötte tegnap, vasárnap délutánját, hogy néhány társával kiment a falu itatókutja körül levő tócsára csuszkálni. A fiuk zajos, vidám mulatságának azonban csakhamar szomorú vége lett, mert *Bóc* József elesett, még pedig oly szerencsétlenül, hogy az esés következtében menten szörnyet halt. Mint a megejtett orvosi boncolás kiderítette, a fiu halálát agyrázkódás okozta.

— **(Felolvasás.)** A pécsi izraelita Biblia-Társulat tegnap felolvasó-estélyt tartott. »Spanyol zsidó költők« címen tartott felolvasást dr. *Perls* Ármán főrabbi az izr. iskola disztermében. A termet a közönség színültig megtöltötte s élvezettel hallgatta a szépen megírt történeti visszaemlékezést, a mely a zsidók történetének egyik napsütötte szakát öleli fel. *Juda* Halévi volt a spanyol zsidó költészek legkimagaslóbb alakja, a kit a világirodalomban különösen *Heine* tett oly népszerűvé. 1080-ban született *Cordovában*. Életének legnevezetesebb mozzanata volt utazása a szent földre, hol egy beduin vasa dőtte át, a mikor éppen imáiba volt elmerülve. A tanulmányos és *Halevi* verseinek sikerült magyar fordításban felolvasott részleteivel tarkított előadást a közönség lelkesen megtapsolta.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 20-án reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 1000, az ellentartóban 855 kbm. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 726 köbméternek találtatott. — Folyó hó 21-én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 1000, az ellentartóban 930 kbm. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 720 köbméternek találtatott.

— **(Idill a Három varju-ban.)** Mulattak tegnap este a »Három varju« című korcsmában. Ott mulatott *Gyergyák* Gyula is, a ki a mulatság hevében egy *Molnár* Teréz nevű lányval összeszólkozván, haragjában egy söröspohárral úgy kurizálta fejbe a leányzót, hogy azt szenvedett sérülései következtében be kellett szállítani a városi kórházba. A sörös pohár szilánkjai egy 52-ös baka kezét is megsebesítették s *Gyergyák* Gyula ellen most kétféle testi sértés miatt is folyik az eljárás.

— **(Névmagyarosítás.)** *Kohn* Adolf pécsi illetőségű ugyaníttani lakos vezetőknévének »Verő« re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— **(Elhalasztott közgyűlés.)** A pécsi *Chevra* Kadisa egyletnek tegnap délelőtti

10 órára kitűzött közgyűlését a jövő vasárnapra, január huszonhetedikére halasztották.

— **(Népszámlálási eredmények)** Megyénk *Dárda* nagyközségében 2901 lakos van. Ezelőtt tíz évvel 2723 volt; tehát szaporulat 178. — *Mohács* nagyközségben 15 808 a lakosok száma; a szaporulat ezer kétszázra tehető. — *Német-Bóly* nagyközségben 2925 lakos van; az apadás 108. — *Sombereken* a lakosok száma 2211; a somberek körjegyzőségben *Szabaron* 991, *Rác-Görcsönyben* 704, *Dobokán* 207 lakos van. — *Maiss* községben 1927; *Nagy Nyarádon* 1882 lélek van. — *Darázs* 2129; *Herceg-Márok* 1303; *Rác-Töttös* 1272; *Borjád* 967; *Pócsa* 404; *Lancsuk* 2233; *Babarc* 1390; *Kis-Nyarád* 576 és *Kölked* 867 lakost számlál. — A tolnamegyei Alsó-Nyéken 1349 lakos van; *Agárdon* 2135 lakos van. *Eszék* városában 23,794 lélek van. A szaporodás kerek husz százalék, a mi leginkább a nagymérvű bevándorlásnak köszönhető.

— **(Kirendelés.)** A m. kir. igazságügyminiszter a kaposvári kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül *Jankó* Kálmán kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

— **(A Siklósi Iparos Olvasókör)** folyó hó 27-én saját helyiségében a házalap javára zártkörű legyező bált rendez. Belépti-díj: személyjegy 1 kor., családjegy 2 kor. 40 fl. — Kezdete este 8 órakor. A zenét *Korodi* Nándor ujonan szervezett zenekara szolgáltatja. Felülfizetések a ház alap javára köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Minden belépő hölgy egy díszes legyezővel és táncrenddel lesz megajándékozva.

— **(Elgázolta a gyorsvonat.)** A napokban halálosvégi szerencsétlenség történt az ó-dombóvári vasuti állomás előtti sorompónál. Egy szőlőhegyi, körülbelül hatvan évesnek látszó parasztember gyalogszerrel tartott hazafelé. Éppen abban a pillanatban ért a sorompóhoz, midőn a Kaposvár felől jövő gyorsvonat közeledett. A sorompó már le is volt eresztve, de a szerencsétlen ember azért alábujt és közeledett a vasuti test felé. *Solti* Lajos szolgálatban levő váltódőr a tulsó oldalról látva a veszedelmet, szinte ordítva kiabált az emberre, hogy ne merjen közelebb lépni, de az, mint a vizsgálat folyamán kiderült, nagyot hallott és ügyet nem vetve a figyelmeztetésre, át akart menni a síneken, de vesztére, mert a borzasztó sebességgel robogó express vonat mozdonya elérte a szerencsétlen embert. A mozdony olyan iszonyu erővel dobta félre, hogy fejével egy közeli duchoz vágódott, úgy, hogy koponyáján a halánték- és sziklacsont összezúzása folytán kilocscsant az agyveleje. A szerencsétlen embert még élve ugyan, de eszméletlen állapotban az ó-dombóvári állomásra szállították. Itt azonnal felismerték a szerencsétlen emberben *Kovács* Imre szőlőhegyi lakost. Nyomban értesítették a szerencsétlenségről a járásorvost, aki azonban már nem segíthetett rajta. Este kilenc óra tájban kiszeevedett, anélkül, hogy csak egy percbe is eszméletre tért volna. Masnap a hatóság részéről megtartották az orvosrendőri hullaszemlést, a mikor is konstatálták, hogy a szerencsétlenség *Kovács* Imre vigyázatlansága folytán történt. Az ügyészségtől sürgőnyileg kérték a temetési engedélyt, amit az ügyészség meg is adott.

— **(A Szigetvári Jótékony Keresztény Nőegylet)** február hó 2-án saját pénztára javára a »Szigetvári Olvasó-Egylet« helyiségében zártkörű kaliko-bált rendez. Belépti díj személyenkint 1 korona. Kezdete este fél 9 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **(Szimplicius völegény.)** *Barca* József (*Szimplicius*) a kaposvári cigánybanda hirneves primása megházasodik; *Heyden* Mari volt erdőmester leánya a boldog menyasszony. A lakodalom március 19-én, a völegény ne-

venapján lesz. A pécsi közönség, melynek Szimplicius hegedője szintén sok jó órát szerzett már, bizonyára jókivánságaival veszi tudomásul e frigyét.

— **(Dinamit-merénylet.)** Mohácson egyik éjjel egy eleinte ismeretlen egyén betörte *Fledrich* József nyilvános házának egyik utcai ablakát és karjával a betört ablakfiókon át benyulva egy két méter hosszú gyújtószinórral ellátott robbantó dinamitot helyezett el a szobában, aztán meggyújtotta az utcára kinyúló gyújtószinórt, s észrevétel nélkül távozott. Ez a gonosztett nagyon végzetessé válhatott volna a házra s a benne tartózkodókra nézve, ha a szerencsés véletlen közbe nem jár. De szerencsére a házban mulatozó *Reichman* Márk bérkocsis az utcára ment, hogy a ház előtt levő lovai után nézzen. Észrevette, hogy a járdán tűz van; csakhamar eltaposta azt és lármát csapott, mire a házban levők kijöttek és megállapították, hogy valaki dinamit merényletet tervezett; a dinamitot a szobából kivitték s hóval való betakarás által ártalmatlanná tették. A ház tulajdonosa az esetet bejelentette a csendőrpáncsnokságnak, mely beható nyomozás után a következő tényállást derítette ki: Az említett estén több fiatal ember mulatott *Fledrich* nyilvános házában. A mulatozók közt volt *Schreiber* Pál halászegény is, ki a ház tulajdonosával összeszólalkozván, ezen fenyegetés közt hagyta el a házat: »még ma mindnyájan meghaltok!« Midőn az utcán volt, betörte a ház egyik ablakát oly szándékkal, hogy elhozva a lakásán levő dinamitot, azt a betört ablakon át a szobában elhelyezi és fölrobbantja a házat. El is ment haza, elhozta a dinamitot, azt a fönn leírt módon a szobában elhelyezte s a gyújtószinórt meggyújtotta. Ezt *Schreiber* maga beismerte, midőn a csendőrség kiballgatta; arra a kérdésre, hogy honnan szerezte a dinamitot, azt vallotta, hogy Karintiában jártában egy betonmunkástól vette el. *Schreiber* letartóztatták s a járásbíróshoz kísérték.

— **(Ritka vadász szerencse.)** *Friedmann* Adolf, kondai gazdatiszt, napokban a Kapos vize partjára vadkacsa vadászatra indult és az a ritka szerencse érte, hogy egy gyönyörű vidrát lőtt. Ez a vizi ragadozó, a vízszabályozás miatt ritkán fordul elő, miért is a szerencsés vadász ezt a százhusz centiméter hosszú példányt kitömte és beküldi a szegzárdi múzeumnak.

Művészet, irodalom.

Ejféli után.

— *Hajó* Sándor vígjátéka 3 felvonásban. Első előadása a pécsi Nemzeti Színházban 1901. január 19-én. — Pécs, 1901. január 21.

Mindazok számára, kik komoly figyelemmel kísérik a magyar színházak műsorait, mélyen elszomorító dolog volt a pécsi nemzeti színház tegnapi estjei premierje.

Megszomorító, mert első sorban azt láttuk, hogy magyar szerzővel van dolgunk, kinek oly szívesen nyújtottuk volna az osztatlan elismerés babéraját s ezt — ha nem akarunk tulságosan elfogultak lenni — nem tehetjük, mert hiszen ha tekintetbe vesszük is *Hajó* Sándornak, a szerzőnek, fiatal korát, első szárnycsattogását, jobbnak véljük mindjárt az első kísérletnél szinte bírálatot mondani s figyelmeztetni a hibákra, mint jóakaratu vállveregetéssel vérmes, de nem teljesülhető reményeket táplálni.

Másodsorban elszomorító volt a tegnapi színházi est azért is, mert az »Ejféli után«-t a budapesti nemzeti színházról kapták a vidéki színházok s ha ez a darab előadásra tudott kerülni Budapesten a Nemzeti Színházban, akkor bátran elhiszszük, hogy a fővárosi Nemzeti Színház igen közel állhat már ahhoz a válsághoz, melyet oly régóta emleget-

nek, jele lehet az annak, hogy repertoírja már haldoklóban van.

S most beszéljünk *Hajó* Sándor vígjátékáról, melyről első sorban azt kell mondanunk, hogy ha véletlenül nem magyar fiú a szerzője, akkor egyáltalán nem érdemesítettük volna a kritikára.

Az »Ejféli után« csupa apró, zürzavaros jelenetekből van összetákolva. Sujette-je oly csekély, hogy egy három hasábos tárcában el lehetne mondani s így, hogy rámutassunk a hibákra, a primitív mese helyett, inkább sorban bemutatjuk e vígjáték egyes alakjait, melyeknek rendes körülmények között az életből valóknak kellene lenniök.

Első sorban (bár nem ő a főhős) nézzük meg *Emődi* Vilmos urat, a ki fehér keztyűben, szalonkabátban, egy előtte ismeretlen házba lép be, a hol estély van, hol mindenki frakkban táncol. Belép azért, mert az utcán valaki azt mondta neki, hogy menjen fel a negyvenkettedik szám alá. Nos tehát *Emődi* Vilmos ur táncol, udvarol, a kotillonban bálkirály lesz, ő körülötte forog az egész bonyadalom (?) s bár a körülményekből az tűnik ki, hogy előkelő házban vagyunk s *Emődi* Vilmos urnak hirtelenében két lovagias ügye is támad, *Emődi* Vilmos ur csak éjjel után az utcán mutatkozik be azoknak, kik joggal követelhetnék tudni, hogy voltaképen hogy hívják azt az urat, ki központja volt az elmúlt estélynek.

Fűzes Róbert ur és bájos neje *Ella* egy tévesztett csókon összevesznek az estélyen s megszőknek. — Egy félórás tanácskozás után, mely téli havas időben az utcán történik, összebékülnek s midán eszükbe jut, hogy nem bucsuztak el a háziaktól, visszamennek az estélyre *Nellyke* nevű rokonukkal együtt.

Itt van aztán még *Mareansky* Tibor a »szellemes és cinikus« és *Paulich* Ákos az örökös aglegény, kik a házasság életéről és az asszonyokról mondanak egymásnak kétségbe ejtően szellemes dolgokat, melyeket azonban már a francia vígjáték-írók sokkal választékossabb hangon hirdettek világgá a színpadról.

Ezután jön egy örökké s borzasztó »elesen megrajzolt« féltékeny ezredes, egy tacsó kölyök, a ki nem is annyira szerelmes egy asszonyba, mint inkább hülye s ha még hozzá vesszünk egy részeg házmestert, akkor bemutatunk mindazokat, kik az »Ejféli után«-ban szerepelnek.

Hogy ily képtelen alakokkal mily vígjátékot lehet produkálni, azt a kevésbé járatos emberek is tudják, de talán mégis lehetett volna belőlük némi csiszolással taragni valamit, ha más bonyadalmat választ *Hajó* Sándor s nem azt, hogy egy estélyen a szerelmes férj, valami ostoba vágytól megkapatva, lecsavarja a villamlámpát, a szoba sötét lesz s ő megcsókol egy hölgyet, persze nem a feleségét. A hölgy viszonzozza a csókot, mert azt hitte mástól kapta, kitől szívesen fogadná, a feleség persze mit sem tud a csókról, mi a férjet arra a következtetésre viszi, hogy a felesége mástól vélte kapni azt a csókot s ezért nem akarja a történetet a férjnek bevallani.

A férj persze féltékeny lesz, provokáltat egy urat, a kire gyanakszik, hazaviszi a feleségét s míg a kapu előtt a házmesterre várnak, addig kiszül az egész história. — Méltón fejezi be a darabot a házmester, ki hosszas csengetés után kijön s az üres színpadon bohóc módjára elesik s ezzel a függöny legördül.

A mi a technikai beosztást illeti az első és második felvonás »egy estélyen« játszik (a jó Isten tudja, hogy kinek a házában) s az első és második felvonás között öt pernyi szünet van, mely alatt le sem megy a vasfüggöny. A második és harmadik felvonás között tizenöt pernyi szünet van, mely alatt a bálteremből hóborított utca lesz, éjnek idején

Hogy miért viszi ki szereplőit *Hajó* Sándor az utcára fagyoskodni, azt csak ő tudja, mert bizony aligha lehetne a darabnak itt vége, ha az a házmester előbb nyitja ki a kaput! No de hát persze az ilyen házmeste-

rek csak akkor nyitnak kaput, ha a szerző megengedi!

A bemutatóra igen szép közönség gyűlt egybe, mely azonban hercegi módon unatkozott. Tapsot nem igen hallottunk, csak mikor valahogy híre járt, hogy a szerző a színpadon van, akkor kezdtek az állóhely felől zugó tapsba, a szerzőt hiva a lámpák elé. Persze a szerző nem jött ki. Miután azonban méltányosak is akarunk lenni, nem akarjuk *Hajó* Sándort megfosztani ama hatástól, melyet vígjátéka nálunk keltett s ez az, hogy a harmadik felvonás után a szépen megtelt ház fele része készülődött haza, másik fele még várt, várt valamire, mert nem tudta elhinni, hogy egy vígjáték ily cirkuszosan fejeződjék be, míg végre a folyosón körül fogták néhányan *Pásztor* Jánost, hogy vajjon vége van-e már a darabnak, vagy nincs?

Nos és ezzel aztán végeztünk a darabban, a szereplőkről nem szólunk. Ők megtettek mindent, amit lehetett, fáradozásukat kétségtelenül elismerés illeti.

Még csupán a pécsi nemzeti színház művezetőjéhez van néhány szavunk. *Nádassy* Józseftől elvártuk volna, hogy jobban ismerje a pécsi közönséget, mint ahogy ismerni látszik, mert az ilyen fiaskók alapos okai lehetnek ám néhány üres háznak, mert a premier estéjén bizony tönkre silányították a színházlátogatási kedvét annak a közönségnek, mely amugy is szörnyen bizalmatlan a premiérekkel szemben.

Nem kell nagyképűsködnünk, de viszont nem kell minden semmiséget megvásárolni csak azért, mert a budapesti nemzeti színház műsordarabja!

A vidéki színészet reformja.

Pécs, 1901. jan. 21.

Szombaton értekezlet volt a belügyminiszteriumban *Bezerédy* Viktor, miniszteri tanácsos elnöke alatt a vidéki színészet reformja érdekében.

Az értekezleten a vidéki városok, képviselői is résztvettek, köztük *Nendtvich* Andor helyettes polgármester Pécsről.

Az értekezlet tárgyalta gróf *Festetics* Andor színészi felügyelő javaslatát, mely foglalkozik a színkerületek beosztásával s szerinte Pécs *Mohács*sal, *Kaposvárral*, *Szegzárdal* esetleg *Szigetvárral* képezne egy színi kerületet.

Az értekezlet elé a következő három kérdést terjesztették:

1. Elvileg helyesli-e az értekezlet a vidéki színészet rendezését és föllendítését célzó kerületi rendszer életbeléptetését.

2. A kerületi rendszer helyeslése esetén minő elvek mellett lenne szabályozandó az egy színi kerületbe tartozó városoknak közösen gyakorlandó autonóm joga, a pályázati feltételek megállapítása, a színigazgató megválasztása s a színi évad idejének és tartamának helyes és méltányos beosztása tekintetében?

3. Egy szűkebbkörű bizottság kiküldése, a melynek feladatát képezne, hogy a vidéki színészet országos felügyelője által kidolgozott tervezet nyomán és a beérkezett vélemények, iratványok és chajk tekintetbevételével egy, a színkerületek összeállításánál alapul veendő javaslatot dolgozzon ki.

Bezerédy Viktor miniszteri tanácsos, elnök, délelőtt tíz órakor megnyitván az értekezletet, üdvözölte a jelenlévőket s kijelentette, hogy az arket előtt fekvő, említett s újságokban is közzétett projektum nem akarja az octrojálás színeit magán viselni. Nem arról van szó, hogy a kormány a kerületi rendszert rá akarna kényszeríteni a vidéki színészetre, hanem csak fel van vetve az idea, a mely esetleg lényegesen könnyíteni fog a vidéki színészet helyzetén. Vázolta ezután a vidéki színi viszonyokat s felkérte az érdeklődőket, nyilatkozzanak a tervezetről.

Gróf *Festetich* Andor fejtegette ezután a bajok okait s ezek között elsősorban említette meg a közönség izlésének, a színházzal szemben támasztott pretenzióinak alapjokban történt változásait. Mi kell most? Tánccsopert. Ennek a kultusza tette oly nehéz a színészet helyzetét s emiatt nem is emelkedhetik a vidéki színészet arra a magas színvonalra, a melyet ugyyszólván minden direktor maga elé tűzött, elérni szeretne s a melyet a színésztől azok, akik csakugyan a művészetért lelkesednek, elvárni is szeretnének. Az itt szőnyegen fekvő javaslatról azt hiszi, hogy egészségesebb légkört fog teremteni színházi viszonyainkban.

A tervezethez többen hozzászóltak az értekezlet tagjai közül s *Beszedj* elnök összegezve az elmondottakat, konstatálja, hogy az értekezlet általánosságban magáévá tette a javaslatot, s indítványozza, hogy a tervezet részleteinek kidolgozására hivatott szűkebb körű bizottságba a következők küldessenek ki: *Lukács György, Rónay Jenő, Herceg Ferenc, Pásmándy Dénes, Hoványi Géza, Balassa Armin, gróf, Festetich Andor* és *Mészáros Kálmán*.

Az értekezlet ezt elfogadta s a tanácskozás ezzel bevégeződött.

○ **Vizvári Mariska Pécssett.** T. *Vizváry* Mariska, a ki három estén fog nálunk vendégszerepelni, ma délben megérkezett s a Hajóba szállt. Holnap lép fel először a Kaméliás hölgyben, remélhetőleg telt ház előtt, mert a vendégszereplés iránt városunkban igen nagy az érdeklődés.

○ **Betegségek a színháznál.** A ma estére hirdetett *Martha* előadás elmarad, mert *Szekula* Sárika megbetegedett s ma délben lemondta az előadást. A színház énekesnői *Szirmay* Olivát kivéve mind betegek. A kardalnok nők közül *Köszeginé*, a ki nélkülözhetetlen s *Fehér* Etel is beteg. Sőt még a sugó is megbetegedett. E tömeges betegségek folytán a műsor természetesen változást szenved s kérdés, hogy e héten adhatnak-e operettet, vagy operát. E betegségek folytán ma az *Aranyembert* adják.

○ **Cimbalmozók figyelmébe.** A nagy kedvelésnek örvendő *Cimbalom Szalon* folyóirat 3-ik és 4-ik száma megjelenén, az ismét szép és szórakoztató füzetet nyújt előfizetőinek és a cimbalom-hangszer kedvelőinek, mert a szerkesztő, Erdélyi Dezső cimbalomtanár a tiratai oly eredetiek, hogy azokat valóban élvezettel játszhatja minden cimbalmozó. A 3-ik tartalma 1. Sűrű erdő, 2. Csantavéri kis bicska, 3. Álom volt a mi szerelmünk, 4. Bujdosik a kedves rózsám, 5. Túl a Tiszán és 6. Magyar ábránd. A fonóban szól a nóta, Miért is szeretlek oly nagyon dalok felett. — A 4-ik füzet tartalma: 1. Rózsabokor de árva, 2. Nincsen a királynak, 3. Cigány Panna, 4. Rózsabokorba jöttem a világra, 5. Fösvény az uram szörnyen, 6. Feketeszem éjszakája, 7. Schubert Scherzo és 8. Chopin Impromptu. Előfizetési ára negyedévenként 3 kor., egyes szám ára 1 korona 20 fillér. Előfizethetni legcélszerűbben postautalványon a *Cimbalom Szalon* kiadóhivatalában Budapest, Károlykört 8. sz.

Farsangi naptár.

Január huszonhat. Nagy munkás-bál a Vigadóban. — Pécsi asztalosok bálja a Scholz-féle sörházban.

Január huszonhét. A jótékony nőgyelet második thea uzsonnája saját helyiségében

Január harminc. A Pécsi Kath. Kőr. táncestélye.

Február egy. Pécsi önkéntes tűzoltóegylet bálja a Scholz-féle sörházban. — Hivatalos bálja a Vigadóban.

Február kettő. Lakatos-bál a Vigadóban — A jótékony nőgyelet domino-bálja a Nemzeti Kaszinóban. — A bar.-sellyei olvasókör bálja az ottani nagyvendéglőben. — Pécsvárad-i tarsaskör bálja. —

Február három. A Pécsi Nemzeti Színház munkás-személyzetének táncestélye. — A budai-külvárosi Kath. Kőr. táncestélye a Scholz-sörházban. —

Február négy. Herczenberger táncestélye a jour-fix és délutáni kottériák részére.

Február hét. Polgári bál a Hátfejedelemben.

Február kilenc. A Nemzeti Kaszinó bálja. — Szabómunkások álarcos bálja a Scholz-sörházban. — Herczenberger nagy táncestélye a Vigadóban. —

Február tíz. Fodrászok bálja a Vigadóban. — Höfler gyári munkások bálja a Scholz-sörházban.

Február tizenhárom. Jogászbanda táncal egybekötött hangversenye a Vigadóban. —

Február tizenhat. A Pécsi Polgári Kaszinó táncestélye saját helyiségében. Felolvasással, énekkel és szavalattal egybekötve. — Munkásképző-Egylet álarcos farsangi estélye a Scholz-sörházban. — A Báró Hirsch Mór féle önszegélyegylet pécsi fiókjának hangversenye a Vigadóban.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetel.

1901. január 21. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 763.4 mm. (emelkedő.)

Hőmérsék = - 4.8 °C.

> maximuma: 2 °C

> minimuma: - 4.8 °C. } tegnapi.

Párányomás: 4.6 mm.

Relatív nedvesség: 71. %

Felhőzet: 10¹ Cum-Str. NW.

Szélirány s erő: W. 3. —

Csapadék 24 órai: —.

Hó 5 Cm.

Enyhe, boros idő várható némi csapadékkal.

Dr. Csirer.

Folyószám 112. Idénybérlet 112. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, kedden, január 22-én:

Gauthier Margit.

Színmű 5 felvonásban.

Személyek:

Duval György	Vágó Béla
Armand	Rajz Ödön
Rieux Gaston	Delli Lajos
Saint Gondens	Németh János
Gusztáv	Nádassy József
Gray gróf	Füredy Gusztáv
Gauthier Margit	T. Vizváry M.
Nichette	Komlóssy Ilona
Prudence	Nagy Vilma

Holnap, szerdán, január 23-án:

Francillon.

Dumas színműve.

Tanúgy

Incédy Dénes emlékezete.

Pécs, 1901. jan. 21.

A *Paedagogiai társaság* szombaton tartotta évi rendes közgyűlését Budapesten, mely alkalommal *Békefi* Remig dr. emlékbeszédet tartott a társaság elhunyt tagjáról, *Incédy* Dénes, pécsi zirc-ciszterci főgimnáziumi igazgatóról.

Békefi Remig egyetemi tanár *Incédy* Dénesnek, mint tanférfinak alakját rajzolta

meg. Kezdve attól az időponttól, a melyben *Incédy* már mint gimnáziumi tanuló Egerben felünt erős matematikai tehetségével, majd mint növendékpap a veszprémi egyházirodalmi iskola elnöke lesz, mint főgimnáziumi tanár meg Pécssett mindjárt az első évben átveszi szaktárgyát az összes felsőbb osztályokban.

*Incédy*nek tanári alapelve: a tanár értse s tudja a tárgyat és szeresse az ifjúságot. Jó és tudós tanár akart lenni. Ezért sokat olvas és tanul, előadásait kidolgozza, tanítványai szellemi erejét kiismerni iparkodik s gyakran elmélkedik azon, miként adhatja elő tárgyát világosan s hogy miadegyik tanítványa megértse. Előadásainak rendszeressége, a fontosabb mozzanatoknak kellő helyen és ügyes módon kiemelése, a tételek szabatos kifejezése, az anyag áttekintő csoportosítása, az ifjakban az önbizalom felébresztése, az önálló gondolkodáshoz szoktatás, a tanulók munkájának megbecsülése, magyaros s könnyed nyelvezete, párját ritkító igazságszeretete és az ifjúság lángoló szeretete voltak az ő fényes eredményű tanításának erényei.

Didaktikai és pedagógiai rendszerét *A mennyiség tan módszeres kezelése a gimnáziumban* című értekezésében tette közzé, a mely a tanárjelölteknek és kezdőtanároknak *Vade mecum*-uk marad mindenkor, *Incédy*nek pedig diszes helyet biztosít a jeles tanferfiak sorában. *Incédy* a középiskola feladatát kettőben ismeri fel. Neveljen egyrésztől viágosfejű s rendszeres gondolkodású ifjakat, a kik az egyetemen megállják a helyüket; másrésztől egész embereket, a kiknél a tanult fő nemes szívvvel, valláserkölcsi és hazafias érzelmekkel párosul. Egész életében ezt a kettős célt szolgálta s mindkettőért egyenlő lelkesedéssel hevült.

A leghazafiasabb tanító tanár ösztöndíját, a melyet Pécs városa neki, a matematikusnak ítél oda, ösztöndíjjal ajánlja föl olyan nyolcadik osztályu tanuló részére, a ki idegen anyanyelve mellett a magyar nyelvet és irodalmat szép sikerrel tanulta. Huszonnégy évi mintaszerű tanárkodás után emelte a ciszterci-rend közös bizalma a pécsi főgimnáziumi igazgatójává. Őt ez állásába a társadalom általános tetszése kísérte s méltán.

Mert *Incédy* alapos szaktudós, előkelő műveltségű, eszes, munkás, nemesen vallásos, erényes életű, önzetlen, kötelességtudó, őszinte, szerető lelkű, jószívű s mindenké föltt szerény ember. Szerinte a jó tanár minden. A tanár egyéniségének szabad érvényesüléseért lelkesedik: de mindegyiktől elvárja, hogy megállja a helyét. A tanárt munkájaért kiválóan megbecsüli s az elismerés szavaival és tényeivel nem fukarkodik. Okos tanácsait és utbagazításait inkább magánaton, mint hivatalosan adja meg. Az ifjúság szeretetében példányképpül jár elől s tanárai elé legfőbb pedagógiai eszközül ezt tűzi.

Nincs az az édesanya, a ki gyermekeit nagyobb szeretettel gondolná, mint a hogy *Incédy* örködött gimnáziuma ifjúságán. *Incédy* a magyar tanárvilág bizalma is megkereste, midőn *Klamarik* János negyvenéves szolgálati jubileuma alkalmából szónoknak kérték föl. Beszédjével ekkor ritka sikert aratott, egyszerre jeles szónoknak ismerték el. Harminc éves iskolaügyi működése betöltésekor a király a *Ferenc* József-rend lovagkeresztjével tüntette ki; a hálás tanítványok pedig háromezerkétszáz koronás ösztöndíjat alapítottak az ő nevére, szegénysorsu tanuló javára. Ez alkalommal a tanári karon és az ifjúságon kívül Pécs városa és a társadalom is kiválóan ünnepelte a derék tanterfiut, a ki ekkor már az országos közoktatási tanács, az országos középiskolai tanáregyesület és a magyar pedagógiai társaság rendes tagja. Pedagógiai dolgozatán kívül irt még *A láncfőtekről*, *A fonograf, telefon és mikrofon egybekapcsolása*, *A csillagászat elemei*, *A pécsi gimnázium története és Visszapillantás hasánk eserevés multjára* című tanulmányokat. Harmincöt éves tanügyi szolgálata után dőlt ki

magyar középiskola munkásai közül Pécs város jeles polgárát halálában is megtisztelte. Disz-sírhelyet jelölt ki neki és utcát nevezett el róla, volt tanítványai pedig ösztöndíjat alapítanak emlékezetére. S Incedy ezt megérdemelte, mert ő a *tanári pályán disze, a magyar szerelmes tanár mintaképe, a ciszterci-rend kiváló tagja, a magyar nemzet művelődés lánglelkű harcosa, a haza hű fia és a magyar ifjuság szerető atyja volt.*

A ciszterci rend tagjai és a volt tanítványok Incedy iránt való kegyeletüket az emlékbeszéd meghallgatásával is siettek leróni. Jelen volt Fölker Gusztáv főgimnáziumi igazgató Bajáról, Pisster Imre dr. hittudományi igazgató és Cilek Balázs dr. hittudományi tanár, továbbá az összes ciszterci tanárjelöltek Budapestről; Szency Győző főgimnáziumi igazgató, Capáry László, Török Konstant és Molnár Samu dr. főgimnáziumi tanárok, Zalai Mihály és Busássy Ábel főgimnáziumi tanárok, Aidinger János országgyűlési képviselő és Nendtwich Andor helyettes polgármester. A Budapesten élő volt tanítványok közül is sokan megjelentek.

Az emlékbeszédet nagy éljenzés közepette fejezte be Békefi Remig.

(Járvány miatt bezárt iskola. B.-Mágyocson mint tudósítónk írja, járványszerűen lépett fel az iskolás gyermekek között a vörheny és difteritisz, amiért a hatóság az iskolát bezáratta.)

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 21-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Percel Dezső elnök bejelentette az ülés elején, hogy Dienesz Márton mandátumát végleg igazolták.

A belügyi tárca budgetjénél Szalay Károly Mezey Mórral polemizálva kifogásolja ennek habozását a választási reformra nevezve. A főispáni állást és az anyakönyvi felügyelőket feleslegesnek tartja. Hibáztatja Széllt, mert a cirkumcizió-rendeletet visszavonta. Az adminisztráció egyszerűsítését és gyors orvoslasat kívánja.

Polónyi Géza a választási reformot kívánja; az általános szavazati jognak híve és általában a lelkiismereti szabadság megnyilvánulásának. A reformot aktualisnak tartja. Különösen sürgős a választókerületek kikerekítése; a nemzetiségtől való félelmet indokolatlannak tartja. A választási jogtól megfosztani nem szabad őket. A közigazgatási bajokon segíteni kell gyorsan és alaposan. Végül foglalkozik a főváros pénzügyi és gazdasági helyzetével. Hibáztatja, hogy a főváros fenntartásához az állam igen kevéssel járul. Állami kórház felállítását sürgeti. A középiskoláknak átvételét, az anyakönyvezés nagyobb dotációját s a budapesti rendőrség teljes állami fenntartását kéri.

TÁVIRATOK.

— Fejérváry Géza báró betegsége. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter állapota a tegnapi kiadott orvosi jelentés szerint kielégítő és láza nincs. Sonnenburg dr., a berlini orvosnár, a ki a beteget megoperálta, ma délelőtt ismét meglátogatta és délután Bécsbe utazott. Személyesen jártak ma a Herzel-féle szanatóriumban, hogy a beteg állapota felől tudakozódjanak: Grómon Dezső, Zsilinszky Mihály, Bedő Albert államtitkárok, Márkus József főpolgármester, Rudnay Béla főkapitány, Falk Miksa, Rosenberg Gyula és

Mattekovics Sándor képviselők. A beteg mellett állandóan ott van fia, Fejérváry Imre báró főispán és Kornuss gróf. Fejérváry Géza báró állapotával tegnap az orvosok d. n. félhárom órakor meg voltak elégedve. Este hat óráig a miniszter állapotában lényeges változás nem állott be. Az érverés kissé gyengült. A beteg heves bélgörcsről panaszkodott és szivverése gyengült. Báró Fejérváry Imre dr. főispán ma a következő levelet intézte a képviselőház elnökéhez:

„Kegyelmes uram! Atyám az éjjelt túrhetően töltötte; a tanárok véleménye szerinti állapota kielégítő. Kérlek, kegyelmes Uram, kegyeskedjél ama képviselőknek, kik sziveskedtek őt üdvözölni, tudtukra adni atyám őszinte köszönetét.“

— Az angol királynő nagybeteg. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Londonból megbízható forrásból eredő jelentések szerint a királynő állapota reggel 7 óra 30 perckor *kritikus* volt. Egy Covezből Berlinbe érkezett nem hivatalos jeleatés tegnap reggel 7 óra 15 perckor azt mondja, hogy a királynő állapota szerfölött komoly, felépüléséhez mindinkább fogy a remény. Vilmos császár és a connaughti herceg tegnap reggel 8 óra 20 perckor Vlissingenbe megérkeztek és 9 órakor az „Eugeland“ hajón tovább utaztak Londonba. Londonban délelőtt 11 órakor kiadott orvosi jelentés szerint Viktória királynő az éjjelt nyugtalanul töltötte.

Legutóbbi londoni távirat szerint a királyi család összegyülekezett a királynő hálószobájában. A katasztrófát minden pillanatban várják. A királynő gyengesége folytonosan növekedőben van.

— A Reichsrath egybehívása. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Reichsrathot január harmincegyedikére hívják össze.

— Elhunyt herceg. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban Broglie herceg tegnap este meghalt.

— A délafrikai háború. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Három johannesburgi rifleszázad Springs mellett, nem messze Johannesburgtól, megtámadott egy bur előőrsöt és el is fogták. Később ugyanez a csapat visszavert egy kemény támadást. A burok Balmorálnál egy auyagszerrel megrakott vasuti vonatot ejtettek zsákmányul.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

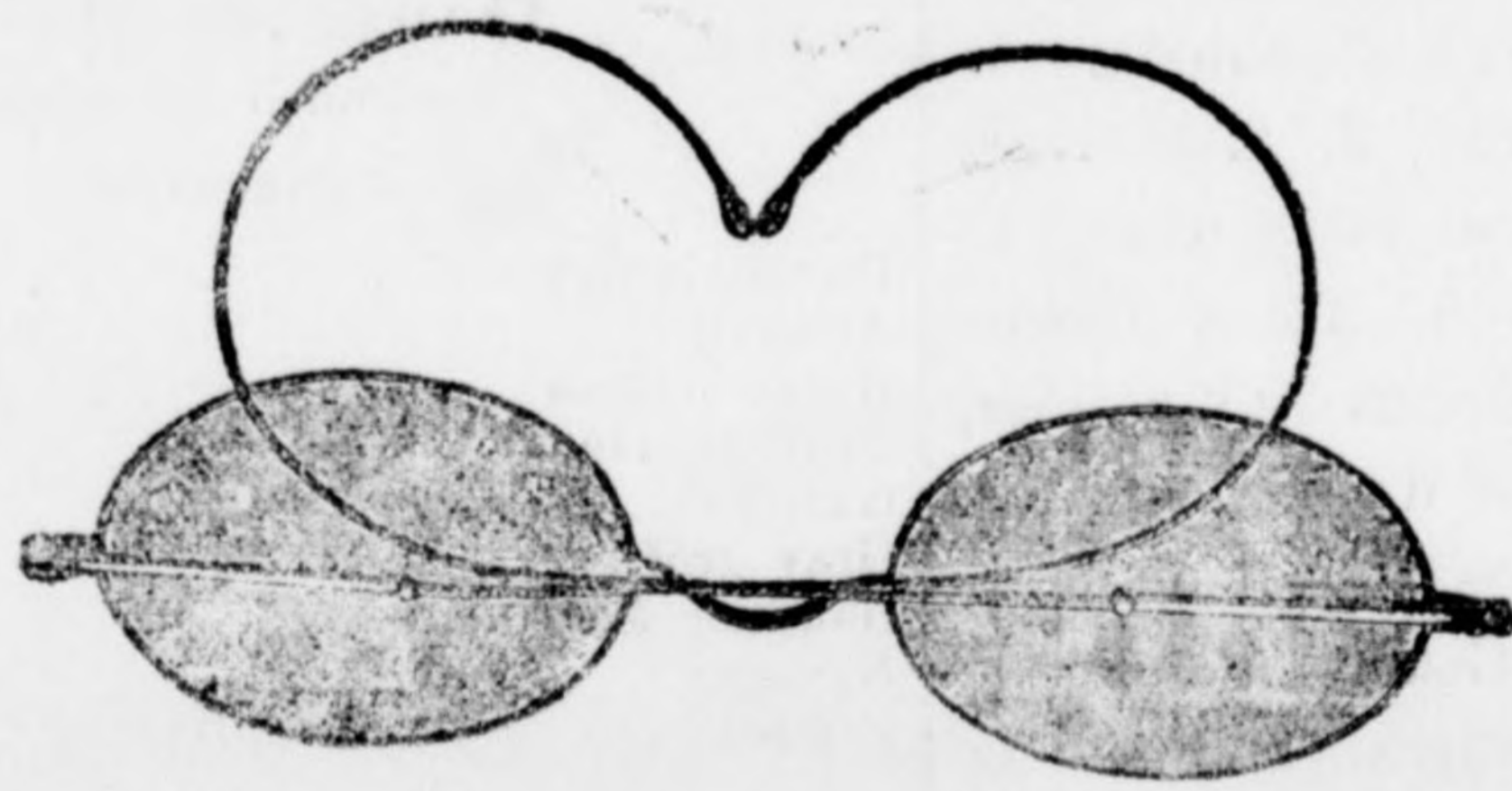
Jó bornak

nem kell

C É G É R.

Polgári sörcsarnok
Király-utca 2.

(a régi Hirozi-féle helyiség.)

A szemüveg, vagy orrszorító viselőkre nézve nagyon fontos!

Folyó évi december 1-től leszállított árak mellett.

1 szemüveg vagy orrszorító

1 frt.

1

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

Hegyi jegec-üveggel 3 „

Schönwald Imréné

Pécsett, Király-utca Hattyu-épület.

Mindennemű javítások a leggyorsabban és olcsó áron eszközöltetnek.